

GLASILO OK SZDL KOČEVJE

S samoprispevkom do realizacije srednjeročnih planov

Ob razpravah o srednjeročnih planih v občini Kočevje smo ugotovili, da samo s planiranimi sredstvi za redno dejavnost SIS družbenih dejavnosti in materialnih dejavnosti ne bo mogoče realizirati oziroma zadovoljiti vseh najbolj nujnih skupnih potreb v občini in v posamezni krajevni skupnosti.

Na osnovi te ugotovitve je občinska komisija pripravila **osnutek usklajenega predloga za uvedbo občinskega samoprispevka**. Osnutek predloga so že obravnavali predstavniki KS in KK na posvetu v okviru OK SZDL. Predsedstvo OK SZDL je ugotovilo, da je predlog za uvedbo samoprispevka v osnovi usklajen in da je treba čimprej prirediti priprave za javno razpravo oz. za uvedbo referenduma.

Predstavniki KK SZDL in KS so oblikovali predlog, da se v skladu z zakonom uvede **občinski samoprispevek za realizacijo skupnih zadev v višini 1,5 % od zakonsko določenih osnov ter 0,5 % za potrebe same krajevne skupnosti**.

Odbor za vodenje politične aktivnosti v pripravah za samoprispevek je predlagal, da se vse priprave vodijo tako, da bi razpisali referendum proti koncu junija, ker bo v kasnejšem času velika odsotnost zaradi dopustov. Sprejel je tudi sklep, da se izda izredna številka Kočevskih novic v katerih bo objavljen program občinskega samoprispevka, program krajevnega samoprispevka, skupni srednjeročni plan rednih dejavnosti (predvsem komunalno cestne dejavnosti) ter poročilo o realizaciji predhodnega samoprispevka.

V občinskem programu samoprispevka naj bi bila zajeta predvsem dela skupnega pomena za celo občino, ki bi bila v interesu vseh KS. Prioriteto

naj bi imelo šolstvo, zdravstvo, RTV pretvornik, vodovodi, ceste skupnega pomena in kanalizacija. V javni razpravi pa naj bi se razčistile tudi možnosti za uvedbo krajevnega samoprispevka, s katerim bi krili (sofinancirali) predvsem dela krajevnega pomena (javna razsvetljava, urejanje raznih poti in pločnikov, manjše vodovode itd.). Za uvedbo novega samoprispevka se bomo odločali skoraj dve leti po poteku zadnjega samoprispevka v občini Kočevje. Od samoprispevka pričakujemo nadaljnje razreševanje najbolj žgočih razvojnih problemov naše občine.

Zavedamo se, da se o samoprispevku odločamo v času zaostrenih gospodarskih razmer, v času, ko se občani srečujejo s problemi upadanja življenjskega standarda, ko se posamezne večje gospodarske organizacije ubadajo z vprašanjem obstoja ter z vrsto drugih problemov.

Zakaj potem samoprispevek? Prav zato, ker so slabi izgledi, da bi na kakšen drug način zaustavili propadanje in uničevanje tistega, kar že imamo, še manj pa da bi prišli do novih pomembnih objektov.

Žal je tudi resnica, da tudi s samoprispevkom ne zmoremo razrešiti vseh problemov, še manj pa vseh želja posameznih občanov. Zato pa je pomembno, da se odločamo za takšen program, ki ga dejansko zmoremo, da s samoprispevkom zbrana sredstva trošimo strogo namensko in da javnost sproti obveščamo o poteh in učinkih vsakega zbranega dinarja.

Od občanov, ki se bodo na referendumu odločali za predlagani program, pričakujemo, da se bodo tudi v teh težkih časih znali odločiti tako, da bo zagotovljen vsaj minimalni razvoj našega kraja in naše občine.

**OBSKINSKA KONFERENCA
SZDL KOČEVJE**

Pred nami so odgovorne naloge

Izvolili smo delegate za posamezna telesa občinske skupščine v novem mandatnem obdobju. Naloge, ki jih z izvolitvijo sprejemajo delegati in nosilci odgovornih funkcij, niso lahke in ne enostavne, zlasti še v sedanjih zaostrenih pogojih gospodarjenja, ki od nas terjajo vse več znanja in aktivno prisotnost slehernega delavca, občana, delegata. Odgovornosti, ki jih sprejemajo, so se delegati zavedali še pred izvolitvijo. Zato pridobivanje njihovih soglasij za prevzemanje posameznih funkcij ni bilo lahko.

V celotnem skupščinskem in

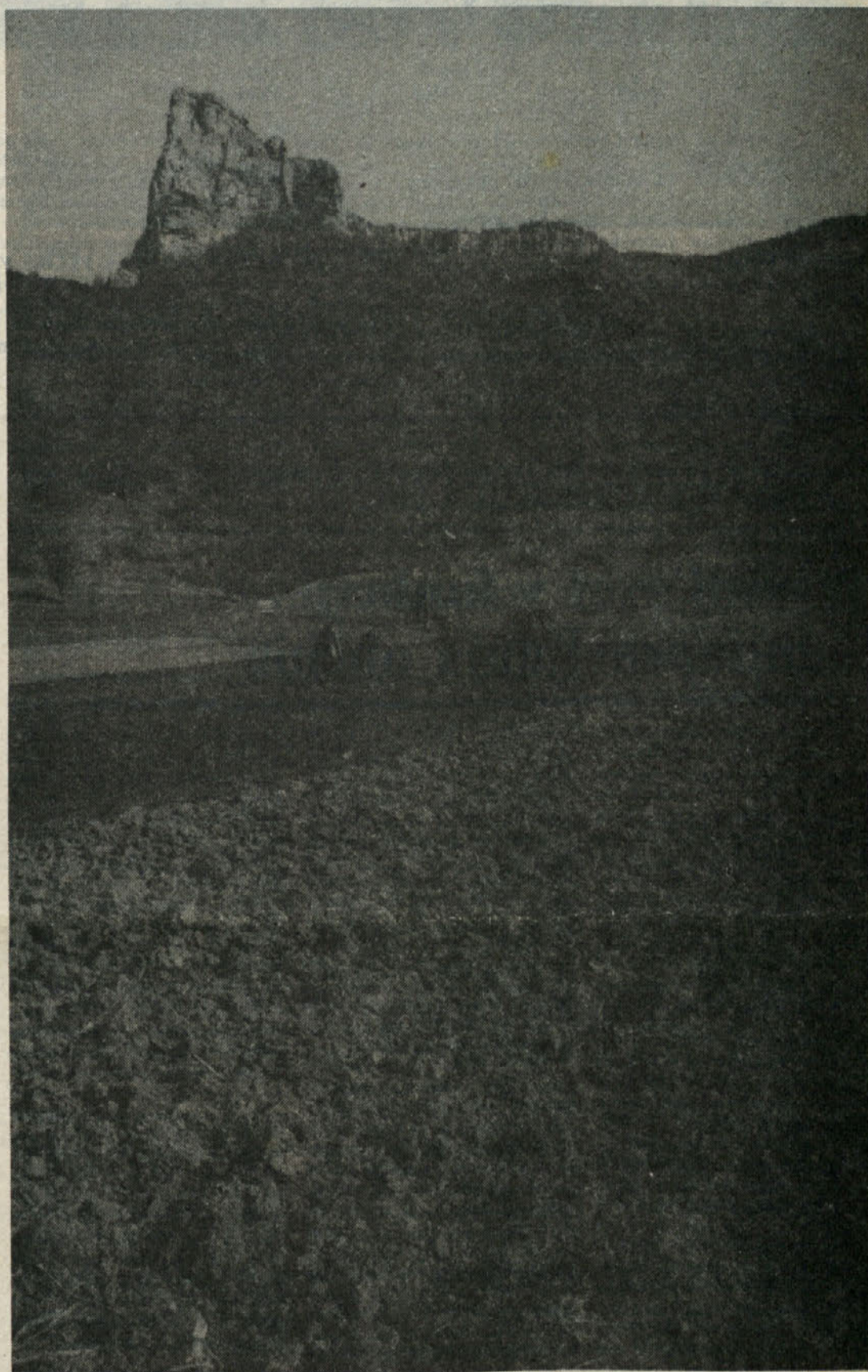
gospodarskem sistemu naše družbe je nujno izpostaviti Izvršni svet SO s komitejem za družbeni razvoj in posameznimi občinskimi upravnimi organi.

IS je izvršilni organ občinske skupščine in je soodgovoren za celovit razvoj občine.

Komite za družbeni razvoj je strokovno telo, ki spremlja in analizira stanje v gospodarstvu in družbenih dejavnostih, hkrati pa daje predloge in usmeritve IS. Občinski upravni organi delujejo v smislu pozitivnih zakonskih predpisov za potrebe družbenopolitične skupnosti in občanov in sicer vsak za svoje področje. Za svoje delo odgovarjajo IS in zborom občinske skupščine, kar često pozabljamo. Vsi skupaj bi morali usklajeno delovati in biti povezani z vsemi nosilci njihove aktivnosti. Nujno je tudi, da izvedemo načrtovano reorganizacijo občinskih upravnih organov in da ponovno opredelimo dela in naloge posameznih referentov. Izhajati moramo iz predpostavke, da mora občinska uprava s skupščinsko pisarno delovati za potrebe občanov in ne obratno.

Naloge, ki so pred nami, so številne in odgovorne. Dejstvo je, da v letu 1985 nismo dosegli zadovoljivih gospodarskih rezultatov. Tri pomembne delovne organizacije so poslovno leto zaključile z visokimi izgubami. Vслед nizke rasti dohodka in relativno nizkih osebnih dohodkov imamo velike težave pri enostavni in razširjeni reprodukciji gospodarstva ter na drugi strani izpostavljene motnje v osnovnem šolstvu, zdravstvu, socialnem varstvu in komunalnem področju.

Še vedno imamo polovico KS strokovno nerazvitih. Na drugi strani se soočamo z zastarelo tehnologijo, dotrajano strojno opremo in akutnim pomanjkan-

jem strokovnih kadrov. Pripravljen sem, da obstajajo objektivne možnosti pozitivnega premika. Želja pa bi poudariti, da se moramo osvestiti, zavedati položaja in odločneje kreniti naprej.

V slehereni DO in drugih službah je potrebno maksimalno pritegniti ves razpoložljivi kadrovski potencial, hkrati pa njihovo delo s pravicami ter osebno odgovornostjo definirati.

Vodilni in strokovni delavci bi morali dobiti več samoupravno določenih pooblastil. Imeti pa bi morali tudi več znanja in samozavesti. Seveda pa bi morali biti tudi osebni dohodki temu ustrezni.

Pri načrtovanju ekonomskega razvoja in realizaciji programa gospodarske stabilizacije občine ima veliko vlogo zavest in zaupanje vseh delavcev in občanov.

Samoupravni socialistični sistem nam nalaga, da z rezultati svojega dela zadovoljujemo svoje in družbene potrebe, na drugi strani pa da povečujemo kakovostno in vrednostno družbeno sredstva. Ne gre samo za povečevanje družbenih sredstev, ampak tudi za to, da si z ustreznim razvojno poslovno politiko zagotovimo boljše pogoje dela in perspektivno višje

osebne dohodke. Tovrstno spoznanje in zavest večine delavcev je posebej za našo občino izrednega pomena. Vzpodbudno je, da na tem področju ugotavljamo pozitivne premike. Investicije v modernizaciji proizvodnje v LIK, Melamin, Opremi in Gozdnem gospodarstvu nam to potrjujejo.

Ko govorimo o sanaciji našega gospodarstva, od česar je odvisen celoten razvoj občine (zdravstva, osnovnega šolstva, skrbstva, varstva, kulture, komunalne infrastrukture in KS), se soočamo z resnimi ovirami. Pustimo tokrat zunanje vplive, ki so marsikdaj nerazumljivi, šokantni. Priznati moramo, da imamo vrsto notranjih pomanjkljivosti, med katere spada izredno velika zadolženost kočevskega gospodarstva. Za lastna obratna sredstva nismo poskrbeli takrat, ko so za to obstojale realne možnosti. Sedaj je gospodarstvo prisiljeno najemati kredite za obratna sredstva z visokimi obrestnimi merami. Na drugi strani imamo mrtva finančna sredstva v prevelikih zalogah materiala, polizdelkov, gotovih izdelkov, drobnega inventarja in nekurantnih zalog. Zraven tega se nam plačilni roki kupcev

občutno podaljšujejo; skratka, sredstva prepočasno obračamo. Vpliv na zmanjšanje teh je odvisen od slehernega delavca ob ustrezni notranji organiziranosti in informacijskem sistemu. Naloga je zelo pomembna, zato jo moramo uresničiti.

Na drugi strani, ko načrtujemo razvojno in prodajno politiko, moramo imeti v mislih izvozno naravnost. Zelo nedozorela je gospodarska strategija, ki pretežno usmerja svoje izdelke na domače tržišče. Ni nujno, da poznamo celotno ekonomsko monetarno politiko Jugoslavije. Dejstvo je, da bomo dolg morali vrniti. Nekateri gospodarske veje proizvajajo več kot potrebuje jugoslovansko tržišče; država bo torej morala sprejemati ukrepe, ki bodo stimulirali izvoz, zavirali pa pretirano domačo porabo. Ali bomo imeli v Kočevju izdelke, ki bodo sprejemljivi in konkurenčni za tuje tržišče, je vredno posebnega razmišljanja.

O vseh teh problemih je tekla razprava tudi na 10. kongresu Zveze komunistov Slovenije. Ne smemo pa se posluževati le formalnih ugotovitev, ampak moramo z vso resnostjo v svoji občini naloge realizirati.

STANE LETONJA

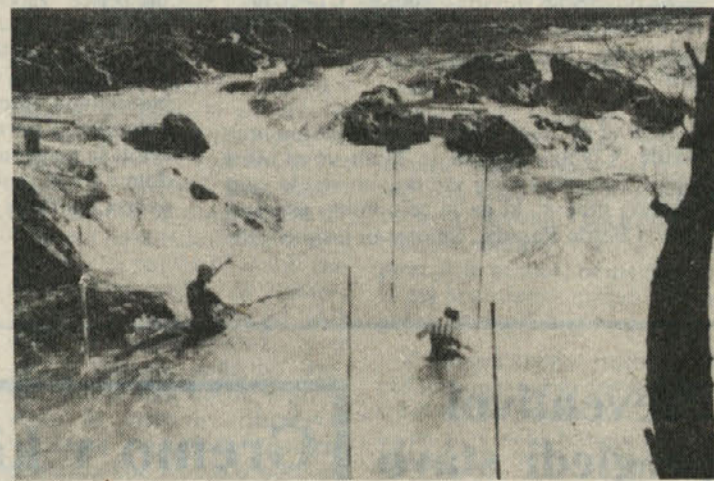
Iz vsebine:

Izvoljeno novo vodstvo občinske skupščine	2
Izvršni svet v funkciji samoupravljanja občine	2
Iz pobratenih občin	2
Ali bomo v Kočevju ostali brez matične knjižnice	3
Oskrba s toplotno energijo	3
Samoupravna stanovanjska skupnost Kočevje	4-5
Odgovornost pri zaščiti pred požari	6
Dobitniki srebrnega znaka SR Slovenije v občini Kočevje v letu 1986	6
Šport	7
Spomeniki NOB na Kočevskem	8
Gremo v kino	8

Osilnica — center kajakašev in kanuistov

16 klubov iz Jugoslavije s 133 tekmovalci, 5 tujih držav (Francija, Avstrija, Švica, Nemčija in Japonska) z 52 tekmovalci ter 40 trenerjev in funkcionarjev je izredna udeležba na 10. mednarodnem tekmovanju v kajakih in kanujih na divjih vodah — Kolpa 86. Organizatorji, Kulturno športno društvo Tone Ožbolt iz Osilnice, Kajak — kanu klub Slavija iz Zagreba, Kajakaški savez Hrvatske in pokrovitelj Melamin iz Kočevja so se tudi tokrat izkazali. Kljub težavam, ki jim jih je privedila narasla Kolpa, so tekmovalci izpeljali v zadovoljstvo vseh udeležencev in tudi gledalcev, ki so si neglede na slabo in muhasto vreme prišli ogledat zanimive boje na vodi.

Za Jugoslovanske tekmovalce je bila Kolpa 86 zelo pomembna, saj je veljala kot

Kajakaši in kanuisti so v narasli Kolpi pokazali veliko znanja in spretnosti

V pokalu zmaga in poraz nogometašev Kočevja

Vremenski pogoji so onemogočili nogometašem NK Kočevje, da bi se na spomladanski del prvenstva bolje pripravili. Start v prvenstvo se je pričel brez vsake trening tekme, treningi pa so bili trikrat tedensko od 1. februarja dalje.

Pred rednim delom tekmovalca je člansko moštvo odigralo

Gobarski kotiček

Najbolj vneti gobarji so že našli prve gobe (nekdo iz Kajuhovega naselja celo 60 mavrahov na istem prostoru). Vse več bo drugih gob, med njimi tudi strupenih.

Aprila Gobarska družina ni organizirala predavanja. Sestali pa se bomo 13. in 27. maja. Obakrat bo gobarski večer v čitalnici Ljudske knjižnice v Kočevju.

Na gobarskih večerih, ki bodo trajali do konca gobarske sezone, bomo vsakokrat skušali podrobno opisati in pokazati gobe, ki rastejo v tistem času. Tov. Resnik hodi na gobarske večere v Ljubljano, ki so praviloma vsak ponedeljek, in bo od tam prinesel gobe. Vsako gobo bomo prikazali tudi na platnu. Omejili se bomo na 10 do 15 gob in te podrobno opisali ter jih primerjali s podobnimi.

Vabimo vse člane naše dru-

general Jože Ožbolt. Kajak — kanu klubu Slavija iz Zagreba je za dolgoletno delovanje in širjenje te dejavnosti v naši občini predsednik IS SO Kočevje tovariš Popovič Dušan podelil spominsko plaketo, Zveza telesnokulturnih organizacij Kočevje pa je klubu in petim posameznikom podelila svoja priznanja.

Da je organizacija tega tekmovanja, ki je po udeležbi eno najmasovnejših, po kvaliteti pa vrhunsko, tako uspela, so veliko pripomogli krajinu Osilnice in okoliških krajev, člani Kajakaškega kluba Slavija, ki opravijo celoten tehnični del tekmovanja, sodniški zbor iz Delnic, pokrovitelj OZD Melamin iz Kočevja in druge organizacije združenega dela iz naše občine, ki so prispevale sredstva za izvedbo te manifestacije.

Deset let se že odvijajo ta tekmovanja na Kolpi pri Osilnici. Vsako leto je več udeležencev, ne samo iz Jugoslavije, temveč tudi iz tujine. Pravijo, da dober glas seže v deveto vas. Kot kaže to drži za to tekmovanje. Odlična organizacija, izreden ambient in neokrnjena narava, vabita ljubitelje čolnarenja na Kolpo. Vse več je takih, ki se radi vračajo ne samo na tekmo, temveč na preživljanje prostega časa. Žal pa kljub dolgoletnemu delovanju in propagiranju ta šport še ni pognal korenin v naši občini. Mogoče pa bomo le kdaj videli kakšnega domačina na tekmovanju s čolnom na valovih Kolpe.

dve tekmi za jugoslovanski pokal. Tekmo z republiškim ligašem Elanom so Kočevci dobili v gosteh po dobri igri z 2:1 z zadetkom Potočnika in Briškija. V drugi tekmi so bili kljub dobri igri premagani v tekmi z Belo krajino s 4:1, ker je bilo preveč zgrešenih strelcev na nasprotna vrata. Tudi v ligi sta bili odigrani dve tekmi. Gosto-

vanje v Šentjerneju je bilo uspešno, saj so z zadetki Murna, Briškija, Goloba in Potočnika (2) Kočevci zmagali s 5:2.

Tekma na domačem igrišču proti Partizanu (M) se je končala z zmago 5:1 z zadetki Benceta, Muhviča in Murna (po enega) ter Rautarja (2). Domači z igro v prvem delu niso navdušili kakšnih 50 gledalcev, gostje pa so celo prvi prišli v vodstvo.

J. GORŠE

Uspehi mladih šahistov

12. aprila 1986 je bilo v Kočevju posamezno prvenstvo Dolenjske v šahu za starejše pionirke in pionirje. Igrali so pionirji in pionirke, zmagovalci iz vseh dolenjskih občin. Pri pionirkah je zmagala Martina Kolarič iz Starega trga ob Kolpi. Na drugo mesto se je uvrstila Snežana Mavrin, na tretje pa Tatjana Golobar (obe iz Starega trga).

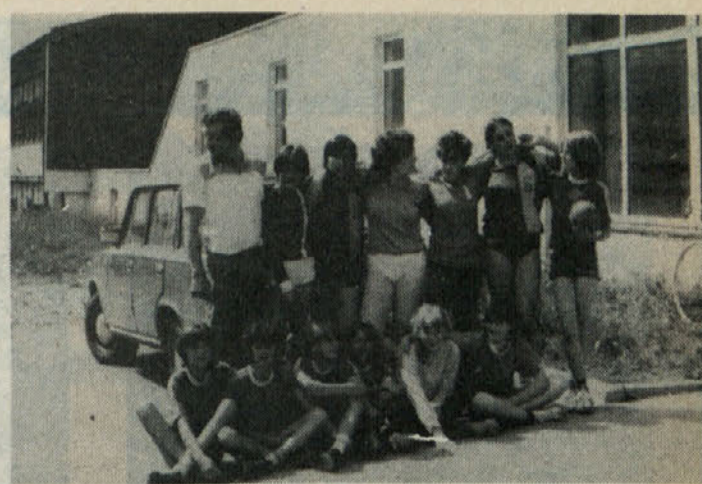
Nastopilo je 11 pionirk. Pri pionirjih je zmagal Mestek Igor iz Kočevja, drugi je bil Kobe Uroš (Stari trg), tretji Tratar Marko (Stična), četrti Marinič Damir (Kočevje), itd. Nastopilo je 18 pionirjev.

Zmagovalca pri pionirjih in pionirkah sta dobila pravico udeležbe na republiškem prvenstvu. Boji v obeh konkurencah so bili zelo zanimivi in izenačeni, tako da zmagovalac ni bil do konca znan.

Pokrovitelj tekmovanja je bila Ljubljanska banka — poslovna enota Kočevje, ki je za zmagovalce prispevala nagrade, vsem udeležencem pa priskrbelo malico in kosilo. Organizator tekmovanja je bilo Šahovsko društvo Kočevje.

Tekmovanje se je odvijalo v prostorih osnovne šole Zbora odposlancev v Kočevju.

O. M.

Kadetska ženska rokometna ekipa s trenerjem Ivanom Žerjavom

Rokomet ne pozna počitka

Pripravljalno obdobje ženskih rokometnih ekip za pomladanski del tekmovalne sezone se je začelo že januarja. Treninki so bili le 2-krat tedensko, ker ni bilo na razpolago več prostorskih kapacitet. Zato je tudi pripravljalo obdobje daljše. Članice, mladinke in kadetinke sta trenirala Ivan Žerjav in Rado Mesojedec, pionirke pa Franc Jurjevič. Treninki so bili dobro obiskani, še posebno ob petkih, ko so se igralkke vračale iz Ljubljane. Pred pričetkom tekmovalne sezone je bilo odigranih nekaj prijateljskih tekem in udeležba članic na dveh turnirjih.

Na turnirju v Novem mestu je ekipa ITAS Kočevje zasedla 4. mesto med 5 ekipami. Najboljša strelka je bila Jerič Stana, najboljša krožna igralka (pivot) pa Bejtovič Irena (obe iz Kočevja).

Na turnirju v Škofijah je ekipa ITAS Kočevje premagala Umag in Burjo ter tako zasedla 1. mesto. Kadetinke so nastopile na republiškem klubskem prvenstvu.

Kot področne prvačkinje so se uvrstile v polfinale SRS. Zasedle so drugo mesto za Olimpijo in v končni razvrstitvi 7. mesto v SRS. V marcu so začele tekmovanje pionirke ŠSD (letnik 1971). Na področnem

prvenstvu so premagale Grosuplje in Ribnico ter se tako uvrstile v četrtfinale. V četrtfinalu so premagale Novo mesto in Ribnico ter izgubile s Šentjernejem. Glede na dosežene rezultate so se kočevske pionirke ŠSD uvrstile v polfinale SRS, ki bo v Ajdovščini. Za ekipo ITAS Kočevje so nastopile naslednje pionirke: Filipović J. (3), Dragičević M. (18), Guštin M. (21), Kersnič D. (11), Satič A. (16), Obranič J. (6), Lindič U. (1), Klančar M. (2), Stefanišin S., Djurič, Josič, Fabjan K.

V republiški ženski rokometni ligi so članice odigrale 4 tekme in so trenutno z 12 točkami na 9. mestu med 12 ekipami. Premagale so Ferotehno Izola in Alples, izgubile pa z Novim mestom in nesrečno (za 1 gol razlike) z Branikom Maribor. V maju pa čaka članice še pokalno tekmovanje.

Mladinke, ki tekmujejo v republiški mladinski ligi, so odigrale šele tri tekme in so na sredini lestvice. V celoti gledano so rezultati in delo vseh ženskih rokometnih ekip oziroma igralk in vodstva dobri, kar daje upanje za boljši jutri v rokometu.

IVAN ŽERJAV

Komac državni prvak

Naslov državnega prvaka v mešanih parih je krona večletnega uspešnega dela Namiznoteniškega kluba Kočevje, trenerja Marjana Oražma in seveda Gregorja Komaca, ki je ta naslov osvojil skupaj z Gašperičevo iz Sodražice (nastopa za Kranj).

Državno prvenstvo za mladince in mladinke je bilo v Zagrebu prve dni maja. Nastopilo je 48 najboljših mladincev in 32 mladink iz vse Jugoslavije.

Slovenski igralci in igralke so bili na tem prvenstvu zelo uspešni, saj so imeli zastopstvo v vseh petih finalih. Osvojili pa so dva prva mesta, tri druga in dve tretji mesti. Eno od osvojenih prvih mest je pripadlo kombinaciji Komac — Gašperič, ki sta s tem pripravila prvovrstno presečenjenje. V polfinalu sta premagala dvojico Jamšek — Frelih z 2:1, nato pa v finalu še dvojico Šantič — Vukovič z enakim rezultatom.

Osvojitev naslova državnega prvaka v parih je doslej največji uspeh Namiznoteniškega kluba

Arko Cveto

Glasilo »Kočevske novice« občinske konference SZDL Kočevje ureja uredniški odbor v sestavi: Mirica Dimitrijevič — p. sednica, Vlado Gašparac — odgovorni urednik, Rudi Müller — glavni urednik in člani Cveto Arko, Viktor Dragoš, Slavka Jansa, Danica Kaplan, Jože Lindič, Valentin Mavrin, Milan Mlakar, Ive Stanič, Tanja Svetličič in Danilo Škulj. Uredništvo: 61330 Kočevje, Ljubljanska 7 — telefon (061) 851-061. Rokopisov in fotografij ne vračamo. Glasilo izhaja v nakladi 6100 izvodov. Grafična priprava in tisk TISKARNA Novo mesto. Glasilo je oproščeno temeljnega prometnega davka po sklepu komiteja SRS za informiranje št. 421-1/72.

Šport

NAMIZNI TENIS

V Ljubljani je bil v dneh od 5. do 6. aprila »KAJUHOV MEMORIAL«, na katerem je nastopilo 27 mladinskih ekip iz Jugoslavije in Italije ter 70 posameznikov.

Nastopila je tudi naša ekipa. Osvojila je drugo mesto in s tem znova potrdila, da spada v vrh slovenskega namiznega tenisa. V četrtfinalu so premagali slovenske prvake »Fužinar« iz Raven, ki je nastopil brez najboljšega igralca. V finalu pa so izgubili z Vesno iz Zaloga.

Pri igri posameznikov je bil najbolj uspešen Komac Gregor, ki je osvojil četrto mesto, čeprav bi lahko z boljšim pristopom in željo po zmagi naredil več. Dobro je igral tudi Murn Damjan, ki je v osmini finala naletel na mladinskega in članskega prvaka Slovenije — Jamška. Nudil mu je zelo velik odpor in izgubil tesno z 2:1. Tudi Špelič Marjan je igral solidno, toda v zrebu ni imel sreče, saj sta se v osmini finala srečala s klubskim tovarišem Komacem. Struna pa je v prvem kolu izgubil s kasnejšim zmagovalcem Šmrekarjem.

V članski konkurenci je Komac izgubil v osmini finala proti Nišaviču, ki uspešno igra v Avstriji. Špelič je v tretjem kolu izgubil s kasnejšim zmagovalcem Zalaznikom, Murn v drugem kolu proti Popovskem iz Makedonije, Struna pa v tretjem kolu proti Založniku.

EKIPA PIONIRJEV DRUGA V SLOVENIJI

V Murski Soboti je bilo v dneh od 12. do 13. aprila slovensko prvenstvo za pionirje ekipno. Na prvenstvu je sodelovalo 12 ekip, ki so se skozi kvalifikacije uvrstile na prvenstvo. Na prvenstvu je sodelovala tudi naša pionirska ekipa in osvojila drugo mesto. Za ekipo sta nastopila Murn Damjan in Struna Andrej, ki sta premagovala vse svoje nasprotnike, le proti Olimpiji sta morala priznati premoč. Murn Damjan je bil vseskozi kandidat za osvojitev pokala kot najboljši igravec prvenstva, toda zadnjo partijo je klonil proti igralcu iz M. Sobote in tako imel dva poraza. Sicer je Murn zelo perspektiven pionir, toda za večje rezultate bo moral imeti boljši pristop do treninga in dela.

V Ljubljani je bil 12. aprila selekcijski turnir regije za pionirje, kjer je nastopil tudi naš igravec Lesar Marko in osvojil drugo mesto v tretji skupini.

Istočasno je bil tudi selekcijski regijski turnir za pionirke, kjer je nastopila Konečnik Katja in osvojila četrto mesto v drugi skupini.

V Kočevju je bilo 19. aprila odigrano 14. kolo članske republiške lige. Tokrat je ekipa Kočevja morala priznati premoč Kranjčanom, ki so dobili s 5:4. Vse partije je dobil Komac Gregor, ki je še vedno prvi igravec republiške lige. Pohvalo zasluži tudi Murn Damjan, ki je igral zelo dobro in priigral eno zmago. Žal pa tokrat ni uspel Pogorelec Samo, ki je v desetletni karieri, prvič izgubil vse tri igre

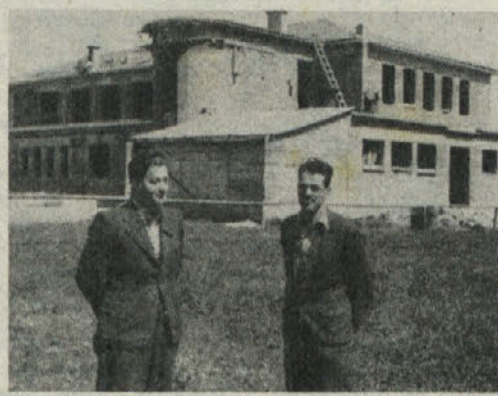
Zanimivosti v besedi in sliki • Zanimivosti v besedi in sliki

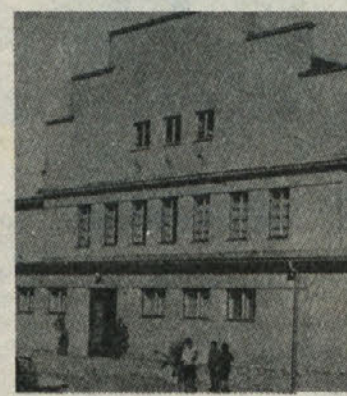
Začetek zemeljskih del (22. 6. 1937)

Delovna skupina pri izkopu zemlje, kjer je poglabitev za oder (22. 6. 1937)

Sokolski dom v Kočevju leta 1938

Kako smo gradili Šeškov dom

Pred drugo svetovno vojno je delovanje sokolskega društva doseglo svoj višek. V vse večji športni aktivnosti smo bili utesnjeni kot gostje v telovadnici tedanje osnovne šole. Od razmišljanj, kako priti do svoje telovadnice – doma (to je bilo leta 1930), do gradnje, je preteklo dobrih šest let.

22. junija 1937 smo pričeli z izkopom temeljev. Parcelo je odstopila občina, katere župan je bil notar Anton Lovšin. Po načrtih,

ki jih je izdelal Jovo Urek, je operativno delo vodil stavbenik Joško Ivančič. Mladi in stari so od jutra do mraka zagnano delali in pomagali po svojih močeh pri izkopih in odvažanju materiala. Enako zagnano je potekalo tudi vse ostalo delo pri dovažanju gradbenega materiala. Vse transport opeke je opravil Kožar iz Šalke vasi, in to s parom konj in tremi vozovi. Na en voz se je nakladalo, eden je bil na poti, enega pa se je razkladalo.

Ko je pri gradnji zmanjkalo opeke, je

manjkajoči del podaril trgovec Anton Butina, ki je imel v Mahovniku manjšo opekarno. Denarna sredstva pa so prispevali posamezniki, ki so bili vpisani v »Zlato knjigo darovalcev.«

Za dokončno izgradnjo doma v letu 1938 so imeli nemajhne zasluge starosta Vinko Sadar, tajnik ing. Božo Žagar in blagajnik Oskar Kopitar.

Dom je dočkal drugo svetovno vojno brez fasade. Članom Sokola je kljub vojni vihri uspelo ohraniti skoraj vse dokumente in celo sokolski prapor, ki ga je celo vojno uspešno skrival Ferdo Paradiž. Smoter in jasni cilj ter

pripravljenost ljudi so bili porok uspešnosti zastavljene akcije.

Franjo Smole

Pripis:
Od 1. – 3. oktobra 1943 je bil sokolski dom prizorišče zgodovinskega zasedanja Zbora odposlancev Slovenskega naroda. Dom je bil nato močno poškodovan. Po vojni so nemški vojaški ujetniki dom obnovili in mu zunanost popolnoma spremenili. Ob pripravah na 10. obletnico Zbora pa je bila spremenjena v celoti še njegova notranjost. S tem je sokolski dom v celoti zgubil svojo avtentičnost – razen napisu Narod si bo pisal sodbo sam.

Uredništvo

Spomeniki NOB na Kočevskem

Spomenik padlim za svobodo v Livoldu

Vas Livold se razprostira vzdolž magistralne ceste Kočevje – Brod – Delnice. Do druge vojne je imela vse značilnosti kočevskih naselij, ki so jih gradili nekdanji prebivalci Kočevske – Kočevarji. Od samega mesta Kočevje je oddaljena 5 km, vendar se nam glede na strnjeno in povezanost hiš iz Kočevja, Dolge vasi do Livolda nudi vtis, da so ta naselja že neko »predmestje« Kočevja. Z razvojem kapitalizma in industrije je začel tudi na Kočevsko dotekati proletariat, po večini slovenskega porekla, ki je iskal priložnostne naselitve v okoliških vaseh. Tako je po tej verziji nastalo v Livoldu mešano prebivalstvo z nemškogovorečimi Kočevarji in priseljenimi Slovenci.

Med mešanim prebivalstvom do nastopa hitlerjeve propagande ni

bilo nobenih razprtij. Po letu 1936 pa je naraščajoča fašistična aktivnost v nemški organizaciji Kulturbund, ki je povezovala Kočevjarje, povzročila popolno razpoticje in razplamtila medsebojne politične napetosti, ki jih prej nikoli ni bilo (Narodni heroj Jože Šeško se nikoli ni izogibal stikov z naprednimi Kočevarji!).

Ob kapitulaciji Jugoslavije 1941 je po dogovoru med Hitlerjem in Mussolinijem prišla Kočevska pod italijansko okupacijo v tako imenovani Ljubljanski pokrajini. Vsa prizadevanja Kočevjarjev, da bi Kočevsko zasledile nemške okupacijske sile, so bile zaman. Tudi delegacija Kulturbundovcev pri Hitlerju ni rodila željnega uspeha. Dosegli so le sporazum, da se Kočevski Nemci izselijo v Raih.

Po izselitvi Kočevjarjev v času od novembra 1941 do januarja 1942 so nekatere Kočevske vasi ostale popolnoma prazne; v nekaterih, kjer je bilo prej mešano prebivalstvo, pa so ostale le družine slovenskega porekla. Tako je tudi v Livoldu ostalo precej slovenskih družin, ki so tvorile kasnejše jedro osvobodilnega gibanja na tem delu Kočevske.

V času množične vstaje spomladi 1942 so se vsi prebivalci Livolda opredelili za Osvobodilno fronto. Aktivno partijsko delovanje velikega revolucionarja Jožeta Šeška in drugih komunistov na Kočevskem je rodilo izredno ugodne pogoje za rebujanje množic in jačanje razredne zavesti. Nekateri tovariši iz Livolda, Črnega potoka, Dolge vasi, Mozlja itd. se še spominjajo ilegalnih sestankov, na katerih so komunisti že v predprilski Jugoslaviji pripravljali načrte za spopad z razrednim sovražnikom in okupatorjem.

Ta aktivnost pa se je še znatno povečala, ko je stopila na naša tla okupatorjeva noga. Mladi fantje in dekleta so vstopali v partizane, starejši moški in žene pa so postali aktivisti osvobodilne fronte, obveščevalci in člani narodne zaščite.

Bojne skupine partizanov so spomladi 1942 pričele s splošno ofenzivo na okupatorjeve enote v pohodih in v utrjenih postojankah. Tako so v začetku maja 1942 enote Kočevskega partizanskega bataljona izgnale Italijane iz Mozlja, Koprivnika, Spodnjega loga, Knežje lipe in Kočevske Reke. Desetega maja so partizani zaplenili Italijanom na mostu pri Livoldu 213 glav goveje živine.

Najbolj drzna skupina partizanov je pod vodstvom narodnega heroja

Antona Marincelja – Janka demonstrativno napadla garnizijo v Kočevju in ubila nekaj fašistov, ki so bili utrjeni v dijaškem domu (sedaj poslovna stavba Trikon).

Za te in druge akcije partizanov so se fašisti strahovito maščevali ter se znašali nad prebivalstvom Dolge vasi in Livolda. Aretirali, zaslisevali in pretepali so ljudi, posebno moške, ki se niso pravočasno umaknili v gozd. Med aretiranimi so odbrali 12 moških in jih 11. maja 1942 zverinsko pobili na mostu v Dolgi vasi in okolici. To pa niso edine žrtve narodnoosvobodilne borbe in revolucije. Na spomeniku padlim borcem in ostalim žrtvam NOB v Livoldu je dolg seznam imen, ki pričajo o junaškem zadržanju prebivalcev tega kraja med največjo zgodovinsko preizkušnjo slovenskega naroda. Na spomeniku so vklesana imena 13 borcev, ki so padli v partizanskih enotah; 14 talcev in 6 žrtev fašističnega nasilja.

Spomenik stoji v trikotniku, ki ga tvorita odcepa cest za Štalterje in Mozelj. Pobudo za postavitev spomenika je prišla od borcev krajevnega združenja Livold in prebivalcev krajevne skupnosti. Zbiralna akcija za finančna in materialna sredstva je potekala od 1961 do 1965. leta. Gozdni posestniki so darovali les, kar je storil tudi kmetijski obrat Livold. Organizirano je bilo tudi prostovoljno delo: vaščani iz Livolda so opravili 1756 delovnih ur, vaščani Črnega potoka in Zajčjega polja pa 509.

Veliko pomoč je pri organizaciji nudil tudi tov. Lojze Rauh, član predsedstva občinske organizacije ZZB NOV Kočevje.

Spomenik je po načrtu Zavoda za spomeniško varstvo iz Ljubljane izdelalo kamnoseško podjetje iz Gradaca v Beli krajini.

Odkritje spomenika je bilo za občinski praznik 3. oktobra 1965 ob 20. obletnici osvoboditve. Odkril ga je predsednik krajevnega združenja zveze borcev Grabrijan Niko. Slavnostni govorniki so bili: član sveta federacije Ivan Maček-Matija, Rudi Vrabič in Nace Karničnik.

Tako so se vaščani Livolda in okoliških vasi oddolžili svojim rojakom, ki so padli v boju ali pa so kot talci in žrtve fašističnega nasilja izgubili svoja življenja. Skrbno in trajno urejanje okolja in vzdrževanje spomenika nesporno pričja, da spomin na žrtve, vklesane na spomeniku, nikoli ne bo pozabljen.

NACE KARNIČNIK

Preventivni pregledi stavb

Na minuli letni konferenci so člani GD v Predgradu kritično ocenili svoje delo za minulo leto.

Iz poročil in razprav, ki so bile na tej konferenci, je razvidno, da so posebno skrb posvetili preventivni dejavnosti. Izvršili so preglede stanovanjskih in gospodarskih objektov na območju te krajevne skupnosti. Na ugotovljene pomanjkljivosti so lastnike in razpolagalce stavb opozorili.

Podatki o pregledih kažejo, da so pregledali 115 stanovanjskih hiš, 92 gospodarskih stavb, 35 garaž in 68 drvarnic.

Društvo ima 55 članov (od tega tri članice). Čeprav članstvo uspešno dela, so na tej konferenci ocenili, da je bil dan premajhen poudarek strokovni vzgoji, znanosti in tehnologiji, ki so vse bolj pomembne dejavniki v razvoju varstva pred požari in gasilstva nasploh. Sklenili so, da bodo tudi tem vprašanjem v letošnjem letu posvetili večjo skrb.

V okviru društva deluje gasilska godba, ki vključuje v svoje vrste 23 članov. Ti pa so v minulemu letu žrtvovali kar preko tisoč ur za redne vaje. Uspešno sodelujejo na vseh krajevnih in ostalih prireditvah.

Gasilsko društvo je imelo preteklo leto nekaj nad 620 tisoč din dohodkov. S temi sredstvi so skrbno gospodarili. Na konferenci so sprejeli program dela, ki med ostalimi predvideva, da bodo v letošnjem letu vložili vse napore za večjo strokovno usposobljenost članov in da se bodo udeleževali raznih tekmovanj in srečanj.

Viktor Dragoš

Gremo v kino

SPORED FILMSKIH PREDSTAV OD 15. MAJA DO 15. JUNIJA 1986

15. 16.	ŠAMPANJEC ZA ZAJTRK ameriška erotična komedija, 81'
17. 18.	BEAT STREET ameriški glasbeni film, 105'
19. 20. 21.	DIVJE NOČI GOSPE O. nemški erotični VEDOŽELJNA RITA angleška drama, 110'
22. 23.	GROZLJIVI VIKEND ameriška grozljivka, 95'
24. 25.	ISKALCI ameriški pustolovski akcijski, 97'
26.	CRISTOPHOROS slovenska drama
27.	NORI ZAPORNICI ameriška komedija, 111'
28.	NEPREMAGLJIVI GLADIATOR italijanski zgod. spektakel, 92'
29. 30.	MATA HARI ameriški vohunski, 100'
31. 1.	BANDIT IZ SHANTUNGA Hong Konk karate, 90'
2. 3.	OAZA DEKLET francoski erotični, 100'
4.	BRILJANTINA, ameriški glasbeni, 114'
5. 6.	BREAKDANCE II. ameriški glasbeni
7. 8.	NEVIDNI UBIJALEC angleški pustolovski triler, 100'
9. 10.	NI LAHKO Z MOŠKIMI jugoslovska komedija
11.	ČASTNI KONZUL ameriški triler, 105'
12. 13.	UBIJALEC IZ METROA ameriška grozljivka, 92'
14. 15.	LEGENDA O TARZANU ameriški pustolovski

Tekmovanje »Mladi v SLO in DS«

Na skupni seji koordinacijskega odbora za SLO in DS ter komisije za organiziranje občinskega in regijskega tekmovanja mladih v Splošno ljudskem odporu in družbeni samozastiti pri Občinski konferenci SZDL Kočevje so sprejeli dogovor o izvedbi tega tekmovanja.

Poleg občinskega tekmovanja »Mladi v SLO in DS« bo 24. maja na Osnovni šoli zbora odposlancev Kočevje še regijsko

tekmovanje. Na tem tekmovanju imajo pravico nastopa ekipe osnovnih šol, šol srednjega usmerjenega izobraževanja in izvenšolska mladina. Organizatorji tega tekmovanja so vložili vse napore, da bi tekmovanje čim bolj uspelo. Izdelan je tekmovalni načrt. Po dosedanjih pripravah sodeč se bo regijskega tekmovanja udeležilo preko 80 tekmovalnih ekip iz območja ljubljanske regije.

VIKTOR DRAGOŠ

Izmed 41 prispelih rešitev nagradne križanke št. 3 so bili izžrebani:

1. nagrada: BRATINA BARBARA, Šalka vas 143, 61330 Kočevje (večerja za dve osebi pri Alcu, Šalka vas),
 2. nagrada: SLAPŠAK IVANKA, Tesarska 3/b, 61330 Kočevje (kemično čiščenje plašča ali obleke, Kemična čistilnica Selan, Kočevje),
 3. nagrada: LUNDER SONJA, Kidričeva 9, 61330 Kočevje (knjižna nagrada Kočevskih novic).
- Pravilna rešitev križanke: vodoravno: PRIMOŽ TRUBAR, REGENERACIJA, EA, SENIK, SDK, OKNO, SKAT, AA, BTO, SKOVIK, ČINELE, ONEGA, UVALA, OSTROG, TN, ADOPTANTI, LAJNICA, JON, JLA, CK, NRAVI, IE, ŠAH, JAKAC, VTIČ, AMON, CA, OAZE, MARKO, SLINA, SKODLA, TADEJ, TA, ALT.